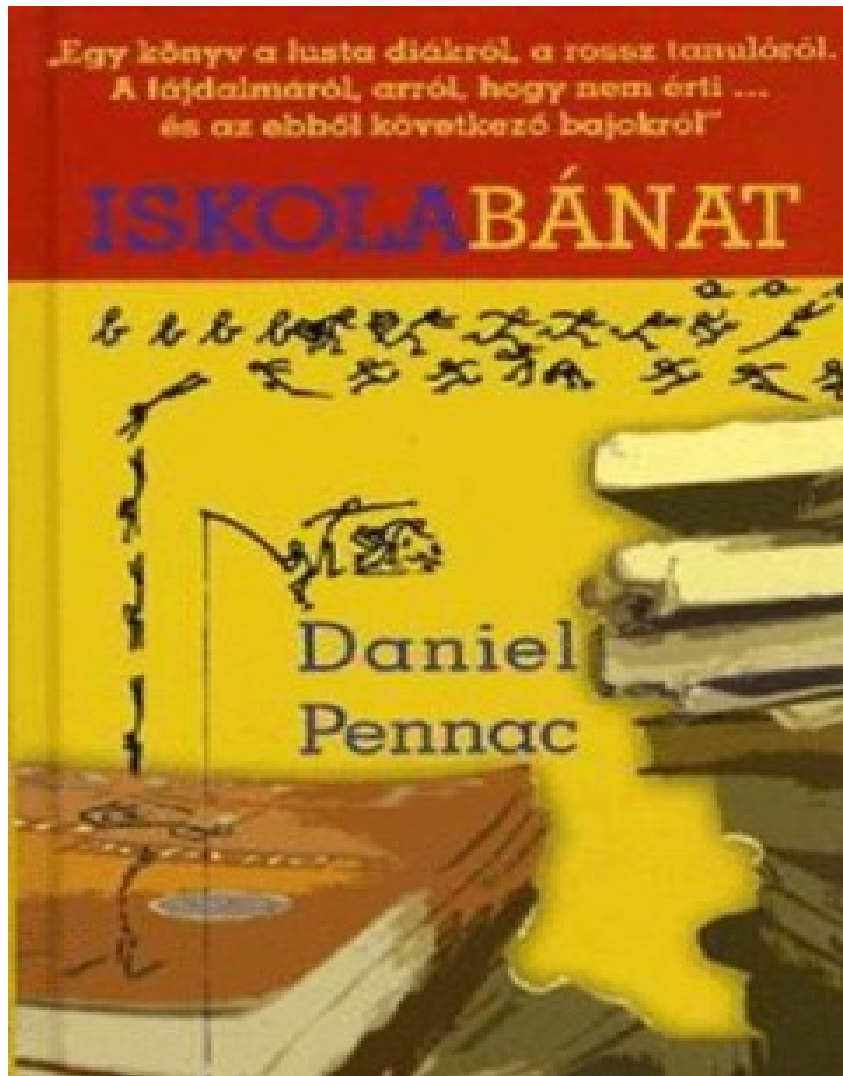
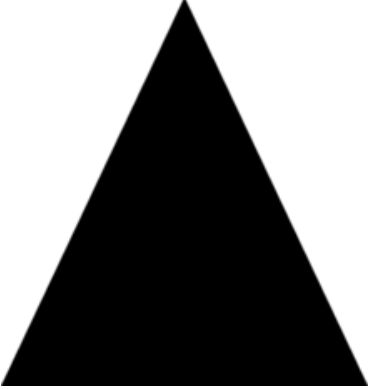

F. P. F KONFERENCIA

Budapest 2018.02.24.

A TÉMA APROPÓJA:

**Mit tehetünk a tanulói lemorzsolódás ellen?
Hogyan növelhető az iskola megtartó ereje?**

- ▶ Szülő, tanár és rossz tanuló diák (főként fiú) örökös háromszöge, a meg nem értés szomorúsága, a szülő reménytelensége, a fenyegetően rájuk zuhanó jövőkép...
- ▶ A neves francia író, Daniel Pennac, egykor maga is reménytelenül "írástudatlan", éjszakai szorongásokkal teli, nappali kudarcokkal együtt élő lusta diák volt, aki évtizedekig tanított később Nizzában egy középiskolában - "problémás gyerekeket", majd főként színes bőrű bevándorlók "reménytelen" gyermekeit. **Bár a háttérben a francia iskolarendszer meredezik, az előtérben látható kis- és nagykamazok nálunk is itt vannak már:** a kudarcra ítélték, az agresszióba menekülők, a szociális és etnikai előítéletek és hálók foglyai. Pennac követendő példát is ad, nem csupán feltérképez. A könyvet az előkelő Renaudot-díjjal tüntették ki 2007-ben.

DANIEL PENNAC

Francia író. Daniel Pennac **1944. december 1-jén** látta meg a napvilágot **Casablancában**. Szüleinek négy fiúgyereke született, akik közül ő volt a legfiatalabb. Apját hivatásos katonaként számos helyre vezényelték – Afrikába, Ázsiába, Európába, fiú mindenhova követte édesapját. **Katasztrofálisan rossz tanulóként** kezdte – mégis megszerette az olvasást, egyrészt édesapjának köszönhetően, másrészt mivel bentlakásos iskolájában az olvasást, mint „felforgató tevékenységet” betiltották. 1969-ben, egyetemi tanulmányait követően, **tanári** pályára lép. 1973-ban, miután leszerel a **katonaságtól**, kritikus hangvételű írást jelentet meg a hadseregbeli életről 1979-ben két évet tölt Brazíliában. 1985-ben belekezd egyik legismertebb művébe, a Malaussène-család történetét elmesélő regényfolyamba. Másik sorozata, a Kamo gyerekeknek szól. 1995-ben felhagy a tanítással, ám volt tanítványaival fenntartja a szoros kapcsolatot. **Nagy jelentőséget tulajdonít az irodalmi művek felolvasásának**, a francia irodalomkedvelők a szerző számos hangoskönyvét az ő tolmácsolásában hallhatják, **2007-ben elnyeri a Renaudot-díjat Chagrin d'école** című művéért, amelyben, mint oly gyakran, **az egyén pártjára kel az embert ellehetetlenítő intézményekkel szemben**. Pennac pályafutása kezdete óta tanulmányozza és bírálja az emberellenes intézményrendszereket

- **A mű egyik sajátossága, hogy írónk folyamatosan ugrál jelenben és múltban, tanár és diák mivolta között. Hol saját gyermekkori élményével, hol tanári tapasztalataival egészíti ki mondanivalóját.**

Említésre méltó még érdekes tanítási módszere, mellyel közelebb hozza egymáshoz a tanár-diák kapcsolatot, illetve közösséget formál egy problémás osztályból. E módszerek nem éppen mindennapiak, de valószínűleg ez is hozzájárul a nehéznek kikiáltott fiatalok „lelki” megfogásához.

Tanárunk tudja, hogy módszerei néha hagynak kívánnivalót is maguk után, és ha éppen úgy alakulna, a bokáját is megüthetné, de hisz bennük, diákjaiban és saját magában is.

????????????

KÉRDŐJELEK-PÁRHUZAM

- **Az egykor maga is reménytelenül írástudatlan, rossz tanulóból lett tanár saját gyerekkori tapasztalataira építve fejtegeti a meg nem értést, meg az átalakulást, azokat, akik valószínűleg nem is tudnak róla, micsoda változást idéztek elő egy – illetve számtalan – reménytelennek hitt gyerek életében.**

A tanulók, akik a – nem alaptalanul – rájuk ragasztott problémás, reménytelen jelzők kapcsán nem tudnak, és egy-egy kivételtől eltekintve nem is akarnak megváltozni, már a saját tanítványai. Ők az ő saját problémás gyerekei, akik azt hiszik, ezzel a bélyeggel számukra sokkal könnyebb, nekik „mentségük van” a lustaságra, a rosszaságra.

Nos, ez a valahai zűrös kölyök számukra keres megoldásokat, irányt mutatva nekik is az élethez.

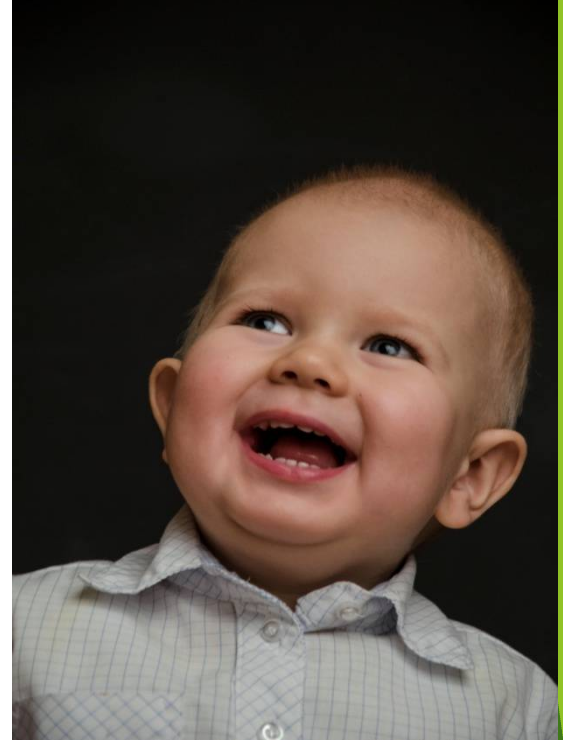
Az író hat fejezetben, hatféleképpen beszéli el érzelmeit

A REGÉNY FEJEZETEI

I .Dzsibuti szemétládája

- ▶ **A tanár gyerekkori visszatekintése rossz tanulói mivoltára. Megtudhatjuk, hogy felmenői mind-mind jó tanulók, nincs magyarázat az ő problémás magatartására, hacsak az nem, hogy hat évesen beleesett Dzsibuti városi szemétládájába. Ennek tényéhez Pennac folyamatosan visszatér.**

II. Mi lesz belőle?

Speciális kérdés, mely minden gyerek kapcsán felmerül szülőben és tanítóban egyaránt, és melynek sorozatos ismételtetése a problémás gyerekekben előbb-utóbb gátlássá fejlődik.

III. Oda, avagy megtestesülés a jelenben

- ▶ Az „Oda én soha nem jutok el!” mondat, mely mögé a rossz tanulók bújnak. Hogy hová az az oda, az már nem világos, és talán mindegy is... ők egyszerűen nem jutnak el arra a szintre, melyet **elvárnak** tőlük.

IV. Szándékosan tetted!

Egy vád, melyet szülő és tanár egyaránt szívesen vág a serdülő fejéhez, **nem megkeresve** inkább a viselkedés kiváltó okát, s ezzel is elősegítve a magatartás jó irányba terelését.

V. Maximilien, avagy az ideális bűnös

Az író saját időskori élménye egy **külvárosi** fiúval,
akinek viselkedése egy csapásra megváltozik, amikor
felismeri benne a potenciális segítséget.(Adj tüzet!)

„Az agyunkra mennek a tanárok, uram!”

A nem mindennapi kamaszok! Erőszak otthon, az
iskolában , a filmekben,

Nem lenne szabad általánosítani!

VI. Amit a szeretet jelent

„Ahhoz, hogy létezzünk ebben a világban,
az elvártnál egy kicsit jobbnak kell lennünk!”

Néhány jótevő kollégával közös esettanulmány arról, miként
lehet felkarolni problémásnál problémásabb, elveszni
látszó nebulókat **az önzetlen szeretettel**, irányt
mutatva. (Tudtad, hogy ezt te tudod?)

A SZÜLŐK, CSALÁD

ANYAI, APAI SZEREP

- ▶ Az anya kéri a segítséget, van tehetetlen, dühös, gyermekére, leginkább a tanáraitra mérges, mindenkit hibáztató, apa előtt titkolózó, mindenre magyarázatot kereső és találó, elszánt, vagy síró anya
- ▶ Az Apa: „Hát a maximumot akarom, legyen köztársasági elnök!”
- ▶ Vagy: dolgozzon, mint én, semmi nem lesz így belőle
- ▶ Az ideges, szigorú, ellentmondást nem tűrő apa,

A GYEREK

A „rossz” tanuló:

Nem figyel, nem tanul,lusta,, két órát dolgozik, hogy begyűjtsön egy egyest, nem ír házi feladatot, nem érti mit kell tenni a törttel, mi a kis betű, nagy betű, **ÉS**, játékos, vidám, fecsegő,, barátkozó. szégyenkező, folytonos menekülési vágy,magányos „bosszúálló”, csínytevő, elvtelenül alkalmazkodó, kész mindenre egy jóindulatú tekintetért, hogy elnyerje a felnőttek szeretetét

ODA én soha nem jutok el! Moralizálás helyett mit tehet a pedagógus?

A ma és a tegnap diákjai között lévő különbségek(s nem csak az anyagi)

És a jó tanulók? Akiknek mindig , mindenben meg kell felelni?

A PEDAGÓGUS

A hagyma, aki belép a terembe, meghámozandó!

A tanítási óra jelene,

Jelen van e a gyerek az órán? És a tanár?

Érdeklődés felkeltés, az olvasás megszerettetése

Mit tanítottak neki az elődeim?

Az alapok hiánya!

Mi érdekli?(nem ír, elemeli a tanár óráját

A régi diákok, akikre emlékezni jó, s akik rá is emlékeznek

Elegendő a módszer?

Mire van a tanár kiképezve?

A tudás és a tudatlanság ütköztetése

AZ ISKOLA VILÁGA

„Elsősorban a tanárokat jelenti!”(PENNAC)

Interaktív kommunikáció

Mit mondana ebben a helyzetben?: Pedagógus, Szülő válasz

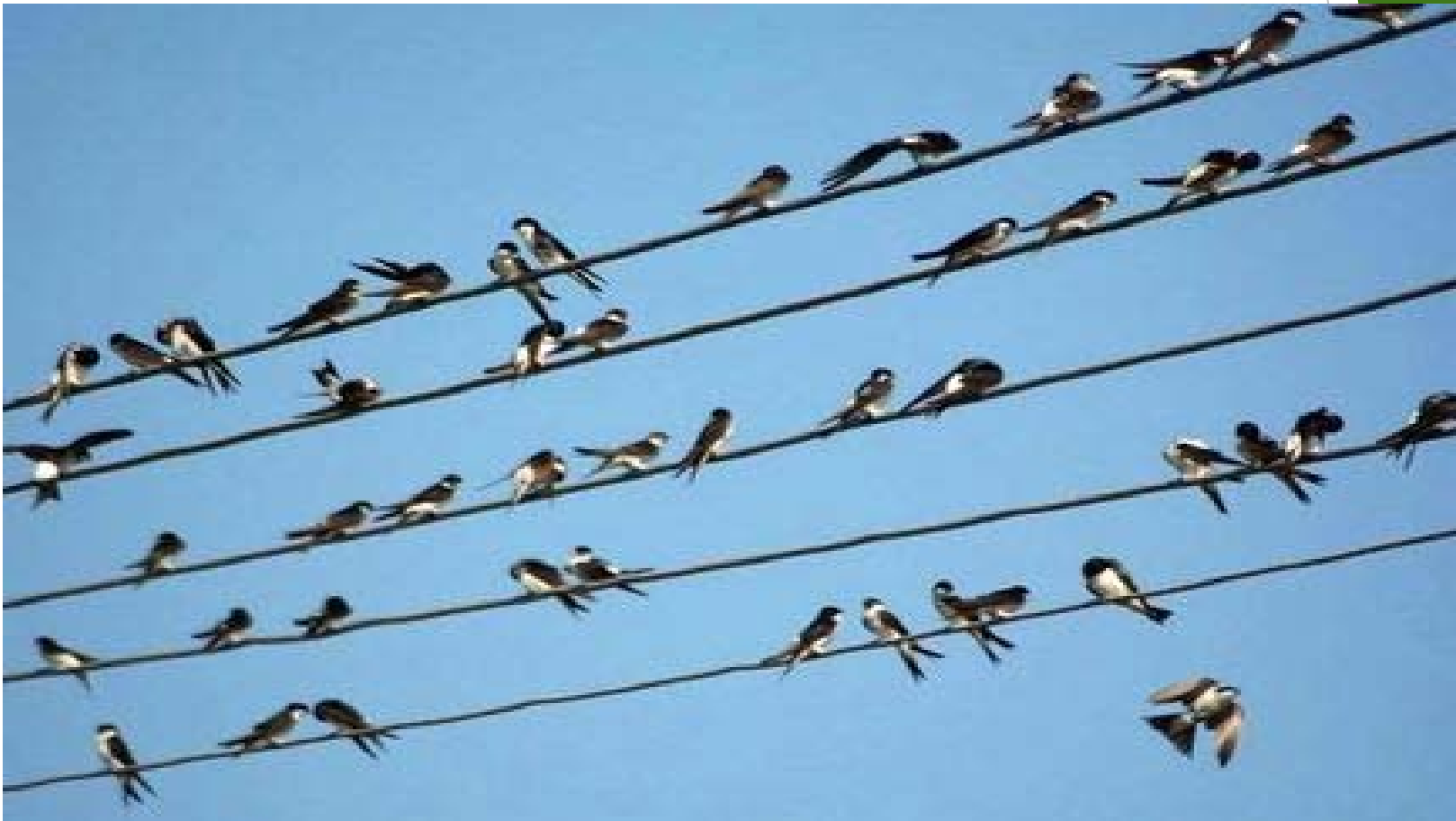
- ▶ 1.Helyzet: Tanítványa, a gyerek kijelenti: Nem írtam házit, különben is utálok gyakorolni!
- ▶ 2.Nem figyel a gyerek az órán, szemmel láthatóan mással vagy „odabent” elfoglalva!
- ▶ 3.Felháborodott szülő: a gyermekem semmit nem fejlődött, nincs semmi tudása!
- ▶ 4.Késik, gyakran hiányzik is a gyerek rendszeresen az iskolából!
- ▶ 5.Persze! Az XY –nak mindent szabad!

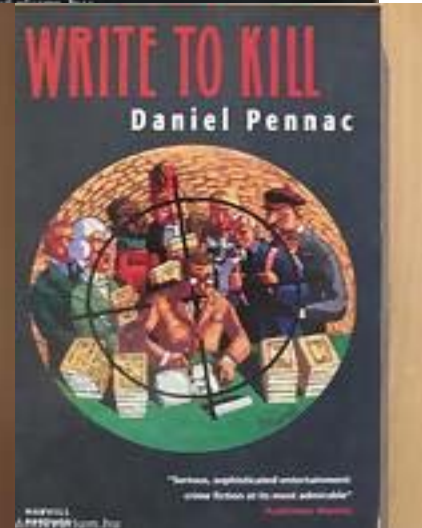
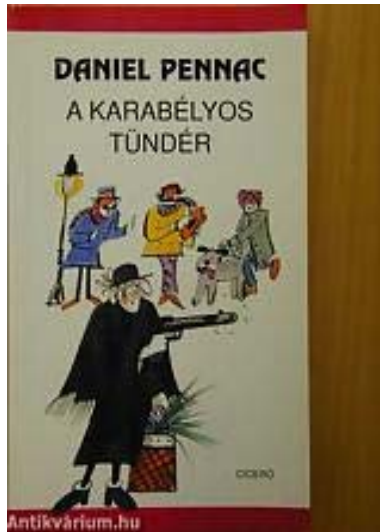
A SZÁRNYALÓ METAFÓRA

empátia, próbálkozások, sikerek, kudarcok, ráérzés, megmentés...

„ SZÍVVEL ÉS ÉSSZEL ”

DANIEL PENNAC MŰVEI

<https://youtu.be/IB0-Y6YOdqo?t=58s>

